

Trenčín, 21. marec 2018

Do prvého krajského špecializovaného zariadenia pre ľudí s diagnózou autizmus sa už sťahujú prví obyvatelia

Na chodbách zariadenia pre ľudí s diagnózou autizmus v areáli Centra sociálnych služieb (CSS) – DEMY v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) už počuť hlasy jeho prvých obyvateľov.

S výstavbou **špecializovaného centra pre ľudí s diagnózou autizmus** za 1,6 mil. eur začala župa ešte v auguste 2016. Vybudovať „druhý domov“ ľuďom s touto diagnózou sa kraju podarilo za 14 mesiacov, v októbri 2017 bol slávnostne otvorený v prítomnosti trenčianskeho župana Jaroslava Bašku a samotných rodičov, ktorých deti mali v priestoroch zariadenia nájsť potrebnú pomoc. „*Obdobie od októbra, keď sa skolaudovala budova, do dnešného dňa bolo vyplnené získaním prevádzkového povolenia, dovybavením priestorov a hľadaním nových zamestnancov,*“ objasnil časové obdobie polroka riaditeľ CSS - DEMY v Trenčíne Tibor Gavenda. Prevádzku a poskytovanie sociálnych služieb v priestoroch zariadenia dnes už zabezpečuje **20 kvalifikovaných zamestnancov**. Podľa slov riaditeľa napomohlo získaniu nových zamestnancov navýšenie rozpočtu pre ich odmeňovanie. TSK od januára totiž navýšil mzdy nízkopříjmovým skupinám zamestnancov, teda napríklad aj opatrovateľkám v zariadeniach sociálnych služieb, o 50 eur mesačne.

Zariadenie v areáli trenčianskeho centra na Biskupickej ulici disponuje kapacitou **30 miest**, z toho tri sú určené na **ambulantnú – dennú formu služby**. Okrem nej je v zariadení **možnosť pobytovej formy**, a to **týždennej** alebo **celoročnej**. „*Prví klienti prekročili brány centra v polovíčke marca. Súčasne prebieha proces prijímania ďalších nových obyvateľov. Postupne otvárame dvere zariadenia klientom, ktorým bude poskytovaná sociálna služba ambulantnou a týždennou formou a následne pribudnú klienti, ktorí budú využívať službu celoročnou formou,*“ komentoval riaditeľ CSS-DEMY v Trenčíne Tibor Gavenda veriac, že do dvoch mesiacov sa kapacita zariadenia plne obsadí. Už v čase výstavby centra totiž záujem o sociálne služby preyšoval jeho možnosti.

Sociálna služba v špecializovanom zariadení pre ľudí s diagnózou autizmus zahŕňa služby ubytovania, stravovania, poskytovania rôznych terapií či výchovnej činnosti. Vo vnútorných priestoroch zariadenia sú k dispozícii **2 herne**, ale i **veľká dielňa**, v rámci ktorej sa vytvoria **pracovné kútiky**, ktoré budú štruktúrované rozdelené podľa záujmov klientov. Rozvíjať svoje zručnosti budú môcť obyvatelia centra v kútiku s hlinou, v kútiku s tkáčskym stavom, s textíliami či na pracovných stoloch na maľovanie. Využiť môžu aj relaxačnú miestnosť na oddych i rôzne druhy muzikoterapie, ako napríklad hranie na africké bubny. „*Už viac ako 20 rokov sa dennodenne stretávam s rodičmi postihnutých detí a ich neľahkými osudmi. Vidím, ako ich deti od 3-4 rokov postupne vyrastajú – dospievajú. Ale rodičom pozvoľna pribúdajú roky tiež, už nevládzu toľko fyzicky i psychicky. V mnohých prípadoch zostane rodič na starostlivosť sám, navyše nepochopený nielen okolím, no často i svojimi blízkymi. To všetko je motiváciou pre mňa a mojich kolegov v DEMY na prácu. Som preto rád, že sa myšlienka výstavby autistického centra podarila zrealizovať a že sme našli silnú podporu v samosprávnom kraji,*“ dodal riaditeľ CSS - DEMY. „*Výstavbou tohto špecializovaného zariadenia pre ľudí s diagnózou autizmus sme splatili dlh voči obyvateľom, ktorí služby spomínaného centra potrebujú a pevne verím, že im v ňom bude poskytnutá potrebná pomoc,*“ uviedol predseda TSK Jaroslav Baška. Ten na prebiehajúcu výstavbu zariadenia osobne dohliadal počas kontrolných dní.

Ďalším cieľom je zážitková záhrada

Pre obyvateľov Centra sociálnych služieb – DEMY a autistického centra sa v priestoroch areálu plánuje vybudovať špeciálna zážitková záhrada na princípe multisenzorickej miestnosti prenesenej do vonkajšieho prostredia. V nej budú

zastúpené princípy zmyslového vnímania – prvky na rozvíjanie hmatu, čuchu, sluchu i zraku. Bola by v takomto rozsahu **prvou záhradou tohto druhu na Slovensku**. Jej vybavenie by dopĺňalo pódium na vystúpenia či mobiliár. Svoje miesto by v nej mala aj zeleň v podobe rôznych rastlín, stromov, kríkov či piknikového trávnik. Otvorená bude nielen pre klientov zariadenia, navštevovať ju bude môcť aj verejnosť. Zriadená bude za účelom lepšej integrácie ľudí s rôznym znevýhodnením do spoločnosti. Práce na jej vytvorení sa už začali, podľa slov riaditeľa CSS-DEMY v Trenčíne sa s prvými terénnymi úpravami v závislosti od počasia plánuje začať po Veľkej noci. „*Mojím osobným cieľom je zrealizovať záhradu do začiatku letných prázdnin,*“ dodal Tibor Gavenda.

Podporiť povedomie o autizme môže aj široká verejnosť, na modro sa rozsvieti aj župa

Svojím malým kúskom môže ľudí s autizmom podporiť aj verejnosť. Stačí, ak si vo Veľkonočný pondelok 2. apríla 2018 ľudia oblečú niečo modré. Budovy či pamiatky po celom svete sa každoročne pri príležitosti Svetového dňa informovanosti o autizme odejú do modrej, aby vyjadrili svoju solidaritu ľuďom trpiacim touto vývinovou poruchou. Tento rok sa už zaužívaný scenár zopakuje tiež. Minulý rok sa rozsvietením poschodia na budove Úradu TSK do kampane **Rozsvieťme to na modro** zapojil aj župný úrad. Poschodie na jeho budove sa z 1. na 2. apríla a z 2. na 3. apríla rozsvieti na modro aj tentoraz. A prečo práve modrá? Modrá je farbou komunikácie a zároveň symbolom autizmu ako pervazívnej vývinovej poruchy, ktorou celosvetovo trpí viac ako 67 miliónov ľudí. Na Slovensku sa diagnóza autizmu dotýka asi pol percenta populácie.

Pre viac informácií kontaktujte: Mgr. Barbora Jánošková, Odd. komunikácie a medzinárodných vzťahov TSK, barbora.janoskova@tsk.sk, tel.: +421/ 32/ 65 55 910, mobil +421/ 901/ 918/ 146